



■ Θεόσδοτο τὸ Τριαδολογικὸ Τρισάγιο

**Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει  
Μεγάλου Σεισμοῦ  
καὶ τοῦ Θαύματος τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου  
† 25ῆ Σεπτεμβρίου**

**Κ**ατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ (408-450), ὁ Πανάγαθος καὶ Πολυέλεος Θεὸς ἠθέλησε νὰ πληροφορήσῃ τοὺς Χριστιανούς, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἔτοιμοι γιὰ τὴν μεγάλη Ἡμέρα τῆς Κρίσεως, ὅταν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ «ἀλλαγῆσονται», οἱ νεκροὶ θὰ ἀναστηθοῦν καὶ πάντες θὰ παρουσιασθοῦν, γιὰ νὰ κριθοῦν σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθότητα τῆς πίστεώς τους καὶ τὴν καθαρότητα τῆς ζωῆς τους.

\* \* \*

**Παρεχώρησε** λοιπόν, νὰ γίνῃ φοβερὸς σεισμός, ὁ ὁποῖος διήρκεσε ἐπὶ τέσσερις μῆνες\* καὶ ἔπληξε ὅλη σχεδὸν τὴν Αὐτοκρατορία μέχρι τὴν Ἀλεξάνδρεια.

**Σ**τὴν Κωνσταντινούπολι οἱ κάτοικοι, κυριευμένοι ἀπὸ ὑπερβολικὸ φόβο ἐξ αἰτίας τῶν συνεχῶν καταρρεύσεων τῶν οἰκοδομῶν, ἐγκατέλειψαν τὴν πόλι καὶ διέτριβαν ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη στὸν κάμπο τοῦ Ἑβδόμου.

**Ἐ**κεῖ, μαζὶ μὲ τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Πατριάρχη Ἅγιο Πρόκλο († Μνήμη: 20ῆ Νοεμβρίου, 434-447), ἐλιτάνευαν ἀνυπόδητοι, ἀναπέμποντες ἱκετήριες δεήσεις πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τῶν δεινῶν.





Όταν ο σεισμός ἐνετάθη, ἓνα παιδί μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος ἀρπάχθηκε ἔξαφνα στὸν ἀέρα κατὰ τὴν τρίτη ὥρα (9 π.μ.) τῆς ἡμέρας καὶ ἀνυψώθηκε στοὺς οὐρανοὺς, ὥσπου ἔξαφανίσθηκε.

Έντρομος ὁ λαὸς ἀναφωνοῦσε τὸ «Κύριε, ἐλέησον».

Αφοῦ τὸ παιδί ἐπανῆλθε στὴν γῆ, διηγήθηκε ὅτι βρέθηκε ἀνάμεσα στοὺς χοροὺς τῶν Ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἔψαλλαν τὸν ὕμνο: «Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς», καὶ ὅτι θεία Φωνὴ τὸ προσέταξε νὰ ἀναγγεῖλῃ στὸν Πατριάρχη μὲ αὐτὸν τὸν Ὑμνο νὰ δέεται ὁ λαὸς πρὸς τὸν Θεό, χωρὶς τὴν προσ-θήκη ἄλλων λέξεων.

Ὁ Πατριάρχης ἔδωσε ἀμέσως ἐντολὴ στὸ πλῆθος νὰ ψάλῃ τὸ ἱερὸ αὐτὸ μελωδῆμα, τὸ ὁποῖο συνέδεε τὸν ὕμνο τῶν Σεραφίμ: «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος» τὸν ὁποῖον ὠραματίσθηκε ὁ Προφήτης Ἡσαΐας (Ἠσ. ζ' 3), μὲ τὴν ὁμολογία τῶν τριῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Μετὰ τοὺς λόγους τοῦ παιδιοῦ ὁ σεισμός ἐπαυσε καὶ αὐτὸ παρέδωσε τὴν ψυχὴ του στὸν Θεό.

Ἐκτοτε, μὲ πρωτοβουλία τῆς Αὐγουστάς Πουλχερίας, ὁ Ἅγιος Πρόκλος ἐθέσπισε νὰ ψάλλεται ὁ Τρισάγιος Ὑμνος κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία.

\* \* \*

**Λίγα χρόνια** ἀργότερα ὁ μονοφυσίτης ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πέτρος ὁ Γναφεὺς (464-488), γιὰ νὰ διασπείρῃ τὴν θεοπασχιτικὴ ἔριδα, προσέθεσε στὸν Τρισάγιο Ὑμνο τὴν φράσι: «ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς».

Οἱ Ὀρθόδοξοι, ἀνακαλώντες στὴν μνήμη τους τὴν διήγησι τοῦ ἀρπαγέντος παιδιοῦ καὶ τὴν θεία παραγγελία νὰ μὴν προσθέσουν ἄλλες λέξεις στὸν ἀγγελικὸ Ὑμνο, διεξήγαγαν πείσιμονα ἀγῶνα προκειμένου νὰ διατηρηθῇ στὸ Τρισάγιο ἡ **Τριαδολογικὴ του ἀναφορὰ καὶ ὄχι ἡ Χριστολογικὴ**. Ἐτσι, χάρις στὴν μαρτυρία τῆς οὐρανίας ἀποκαλύψεως, διασώθηκε ἡ Ὀρθόδοξος Πίστις.

\* \* \*

Ὁ **τόπος**, στὸν ὁποῖο ἐγίνε ἡ ὕψωσις τοῦ παιδιοῦ, ὠνομάσθηκε ἀπὸ τότε «**ὑψωμα θεῖον**». Σήμερα εἶναι γνωστὸς μὲ τὴν παραφθορὰ Ὑψωμάθεια ἢ Ψωμαθειά.

➔

---

(\*) Σύμφωνα με ώρισμένους Συναξαριστάς, ὁ σεισμός ἄρχισε στίς 25 Σεπτεμβρίου, διήρκεσε τέσσερεις μήνες καὶ κατέπαυσε στίς 26 Ἰανουαρίου. Γι' αὐτὸ καὶ στίς 26 Ἰανουαρίου ἀναγράφεται ἐπίσης ἡ μνήμη αὐτοῦ τοῦ θαύματος. Κατ' ἄλλους Συναξαριστάς, ἡ μνήμη τῆς 26ης Ἰανουαρίου ἀναφέρεται σὲ ἓνα δεύτερο παρόμοιο σεισμὸ καὶ πάλιν κατὰ τὸν καιρὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ.



*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ, τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*